

סקירה כללית

נציג את מחלקת ר"מ ור"ש במשנתנו ולאחר מכן נציג בעזרת קטבלה 6 דרכים שונים לבאר את נימוק המחלקת.

משנתנו

מקרה

נשחטה הבהמה

והרי דם שחיטתה נגעה בבהמה (אבל לא הגיע לאבר המדולדל) והכשיר את הבהמה

שאלה

האם ההכשר הזה של הבהמה מועיל גם לאבר המדולדל

תשובה - מחלקת

- ר"מ: הוכשר

- ר"ש: לא הוכשר

ר"ש לא הוכשר	ר"מ הוכשר	שיטות: 6 נימוקי המחלקת
X	✓	רבה: (כו"ע יש יד להכשר) האם בהמה נעשית יד לאבר (ותביא לו את ההכשר)
X	✓	1 אביי: (כו"ע אין נעשית יד) האם נחשב כחלק מהבהמה למרות שכשאוחז באבר/בשר ("בקטן") מ אין הבהמה ("הגדול") עולה עמו (אלא נתלש)
X	✓	רבא: האם יש יד להכשר (כמו שיש לטומאה)
X	✓	רב פפא: (כו"ע יש יד להכשר) מדובר בהכשר קודם למחשבה (להאכילו לנכרי) וחולקים האם מועיל 2
ישנה לשחיטה רק בסוף	ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף	רב אחא בריה דרב איקא: (כו"ע אין יד להכשר) מדובר בנייתז הדם על האבר ונתקנח קודם גמר שחיטה וחולקים האם ישנה לשחיטה רק בסוף וא"כ דם זה נחשב לא דם שחיטה אלא דם מכה (שאינה מכשירה)
שחיטה עצמה (לא הדם) מכשרת	דם השחיטה מכשרת	רב אשי: חולקים האם שחיטה (עצמה) ולא דם מכשרת (והרי השחיטה לא הועילה לאבר להיתירה באכילה)

¹ אף רבי יוחנן סובר ככה – רואים את זה מ... → לא נכנס לפרטים

² זה מחלקת ר"ע ורבי יהודה ובסוף חזר בו ר"ע כר"י...

סקירה כללית

פירוט למטה

הערה: בנוסף, הגמרא גולשת לשאול אותו סוג שאילה (האם משהו שאינו מקבל טומאה יכול להיות יד להעביר טומאה "לחבירו") לגבי 4 מקרים/דינים נוספים. כולם נשארו ב"תיקו". **לא נכנס להם.**

רקע

כנ"ל בסוגיא הקודמת, רבה פירש את נימוק מחלקת ר"מ ור"ש ככה שר"מ סובר שבהמה **שחוטת** נעשית יד לאבר המדולדל להביא לו הכשר

מקרה

בהמה **חיה** שיש לה אבר מדולדל

ונגע טומאה בגופה (**לא** באבר המדולדל)

והרי גוף הבהמה עצמו לא נטמא (שהרי בהמה חיה אינה מקבלת טומאה)

שאלה (תיקו)

רבה: האם גוף הבהמה הינו יד להעביר טומאה לאבר המדולדל

סקירה כללית

- מנלן שאבר מן החי טמא...
- מנלן שבשר מן החי (או מן האבר) טהור – מחלקת (נפקא מינה ביניהם)
- מנלן שגם בשרץ בשר מן החי (או מן האבר) טהור
 - מדוע צריכים לימוד דרשות גם בבהמה וגם בשרץ

פירוט

חי	נבילה	חיות : רקמה
טמא שהרי אבר מן החי טמא כנבילה – מנלן: ¹ "וכי ימות מן הבהמה" – מקצת מן הבהמה נחשב כמת (כנבילה)	טמא שהרי בשר נבילה (כזית) טמא	אבר
טהור שהרי בשר מן החי טהור ² כי בדרשה המופיע בתא למעלה מ"וכי ימות מן הבהמה..." – דורשים נמי (מחלקת): • ר' יוסי: מה מיתה שאינה עושה חליפין (וזה שייך רק לאבר – לא לבשר) • ר"ע: מה בהמה יש לו גידים ועצמות • רבי: מה בהמה יש לו גידים, עצמות ובשר	טמא שהרי בשר נבילה (כזית) טמא	בשר מן האבר

¹ אמנם יש דרשה אחרת ...

אך ניתן היה לכתוב "מהבהמה" וכתב "מן הבהמה" – לכן סובל 2 דרשות

2

- יש נפקא מינה בין השיטות לאברים מסויימים...
- אותו מחלקת (לגבי בהמה) איך דורשים שבשר מן החי טהור – נמצאת גם בשרץ
- הסיבה שצריכים דרשות (לטהר) גם לבהמה וגם לשרץ (ואינו מספיק לכתוב רק באחד מהם) היא שלכל אחד מהם יש חומרא שאינו בשני(שרץ: בכעדשה. בהמה: מטמא במשא)